A szegedi fiatalok lelkesen alakítják meg

A KOMMUNISTA IFJÚSÁGI SZÖVETSÉG SZERVEZETEIT

A Magyar Tanácsköztársaság 38. évfordulóján — amint azt lapunk tegnapi számában jelentettük — a szegedi fiatalok ünnepélyes keretek között, lelkesen alakították meg több helyen a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség helyi szervezeteit. Az ünnepélyes megalakuláson az MSZMP alapszervezetek, a gazdasági vezetés, a munkástanács és a szakszervezet képviselői is jelen voltak. Részt vettek a megalakító ünnepségen a kommunista mozgalommal szimpatizáló fiatalok küldöttei is.

A Textilművekben

A Szegedi Textilművek fiatal kommunistái is összeültek, hogy megalakítsák harcos szervezetüket, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetséget. A délelőtti műszak fiatal leányai, asszonyai csinosan, a délutáni műszakban dolgozók munkaruhában, pirospettyes fejkendővel jelentek meg. Tizenkilencen voltak, zömmel leányok. Az ifjúság ügyét szívükön viselő idősebb elvtársak is helyet foglaltak a fiatalok között.

Paróczi Pálné, az MSZMP-alapszervezet elnöke üdvözölte a megjelent fiatalokat. Majd Szabó Lajos, a KISZ szegedi előkészítő bizottságának tagja beszélt a szövetség feladatáról, megalakulásának fontosságáról. A fiatalok terveikről szóltak. Az idősebb elvtársak — a vállalatvezető, az üzemi bizottság elnöke — is felszólaltak. Üdvözölték a szövetség megalakulását és felajánlották segítségüket.

Valamennyi megjelent fiatal belépett a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetségbe. Majd öttagú vezetőséget választottak. A vezetőség tagjai: Kaszás Lajosné, Fegyvesi Mária, Farkas István, Könyvesi Vera és Dudás Gyuláné.

A megalakulás után a vezetőség összeült, s megbeszélte a szövetség előtt álló legfontosabb feladatokat.

Az egyetemen

Komoly, felelősségteljes megbeszélésre ültek össze az egyetemi fiatalok az MSZMP egyetemi szervezetének otthonában. Mintegy negyven kommunista és pártonkívüli fiatal jött el a KISZ alakulásának hírére.

A hosszú és meglepően sokoldalú vita tükrözte, egybefoglalta és élesen megrajzolta azokat a nehézségeket, amelyek az egyetemi fiatalok életében még mindig gátolják a kibontakozást, az egészséges, aktív ifjúsági élet kialakulását. A kép azonban, ami kialakult sokban különbözik a néhány héttel ez előtt látott képből. A passzív, visszahúzódó nagyobb részt már erősen támadja, részekre bontja a fiatal kommunistáknak egyre növekvő, egyre harcosabb tábora.

Keserű Bálint, az MSZMP intéző bizottságának elnöke mondott el néhány példát, ami ezt bizonyítja, — de bizonyíték maga az eleven vita, a megbeszélés mély elvisége, a felszólalók gondos igazságkeresése is.

— Több felszólaló utalt arra, hogy az ifjúságban mutatkozó elvi zavaroknak egyik oka az, hogy azok közül az oktatók közül, akik korábban őszinte marxistáknak mutatták magukat, dezertáltak.

A hozzászólók foglalkoztak a TTK helyzetével is. Megállapították, hogy a karon folyó ellenagitáció még mindig erős, s ennek az agitációnak sikerét az is elősegíti, hogy a régi pártvezetők közül sokan tétlenek, szakmai okokra hivatkozva magára hagyták a ma nehéz harcokat vívó pártot. Ebből csak kára lesz a TTK hallgatóságának.

A hosszú és igen színvonalas vita során felszólaltak Sípos Géza, a városi MSZMP ifjúsági szervezője, Gulya Károly és Danyi Dezső, az egyetemi intéző bizottság tagjai, valamint Kalocsai Elvira, Tóth Árpád, Görög József és többen mások a megjelent fiatal egyetemi oktatók és a hallgatók köréből. Ezután az értekezleten részt vett hallgatók elhatározták, hogy megalakítják a KISZ tudományegyetemi szervezetét. Forró hangú táviratban köszöntötték a KISZ budapesti zászlóbontó nagygyűlését, majd 3 tagú ideiglenes szervező bizottságot választottak. Tagjai: Zsuró József II. éves joghallgató, Görög József III. éves bölcsészhallgató és Maróti Imre tanársegéd.

Az Újszegedi Kender Lenszövőben

Csütörtökön délután zászlót bontott a KISZ az Újszegedi Kender- és Lenszövő kultúrtermében is.

A nap folyamán mintegy 15—20 fiatal jelentkezett a Kommunista Ifjúsági Szövetség üzemi szervezetébe. Megelőzőleg összehajoltak, beszélgettek egymással az ifjúmunkások és úgy határoztak, hogy jelentkeznek a Tanácsköztársaság megalakulásának 38. évfordulója alkalmából születő ifjúsági szövetségbe.

A gyűlésen nem voltak sokan, de megjelentek a fiatalok között a gyárban dolgozó idős munkásharcosok is. Az üzemi ifjúmunkások kis csoportja nagy figyelemmel hallgatta Szilágyi János keresetlen szavait. A hófehér hajú munkásember elmondotta, hogyan harcolt 17 éves korában fegyverrel a kezében a vörös hadseregben, s aztán a Tanácsköztársaság bukása után miként vált üldözötté a Horthy-uralom alatt. Hasonló epizódokat elevenített fel a Tanácsköztársaság idejéből Kiss Sándor is és megrőkönyödve hallgatták a ma fiataljai, hogyan botoztatta meg az elnyomás éveiben a tőkés igazgató Vidács Rozáliát, a gyár akkori ifjúmunkását.

A gyűlésen a fiatalok egymás után szólaltak fel: Mi is a hős magyar kommunista ifjak nyomdokaiba lépünk.

Az egyik jelenlévő fiatal az ellenforradalmi szörnyűségeket elevenítette fel saját esetének ismertetésével: 1949-ig részt vett a MADISZ munkájában, majd kizárták a pártból, börtönbe zárták, s az elmúlt év nyarán rehabilitálták. Október 23. után Budapesten tartózkodott, de az ellenforradalmárok őt sem kímélték: kihurcolták az utcára, megverték és egy asszony mentette meg az életét. Kijelentette: mindezek után is úgy érzi, hogy a Kommunista Ifjúmunkás Szövetségben a helye és itt akar tevékenykedni...

A Borforgalmi Vállalatnál

A Borforgalmi Vállalatnál is csütörtökön délután jöttek össze a kommunista fiatalok, hogy megalakítsák a KISZ helyi szervezetét. A városi előkészítőbizottság nevében Balassi Sándor elvtárs körvonalazta a KISZ célkitűzéseit és adott néhány hasznos tanácsot arra, hogyan tehetnék a fiatalok elevenné, pezsgővé az ifjúsági mozgalom életét.

A részvevőknek szinte mindegyike hozzászólt ezekhez a kérdésekhez és igen lelkes hangulatban mondották ki a KISZ üzemi szervezetének magalakulását, s tárgyalták meg legközelebbi tennivalójukat. A fiatalok új szervezetét melegen köszöntötte a pártalapszervezet és szakszervezet küldötte, valamint támogatását ígérte meg Sajó Gyula, a vállalat igazgatója.

•

Megalakították a fiatalok a KISZ-szervezetet még a Ruhagyárban, a Fémfeldolgozó Vállalatnál és a Gyufagyárban is.

Feljegyzések a szegedi ellenforradalom napjaiból

XVI.

Jóval később jelent meg a szerkesztőségben dr. Fábián. Az arca ugyanolyan vörös-izzadt volt, mint a József Attila-kör vitaestjén, csak most szemtelen mosoly terült szét rajta. Könnyed, szinte kedélyes hangon köszönt az egycsomóban várakozó munkatársakra:

— Szervusztok, gyerekek. A forradalmi néptanács kölcsön vette a lapot veletek együtt a városi MDP-től, s mostantól kezdve én vagyok itt a főszerkesztő.

— Hogy-hogy?

— Úgy, hogy győzött a forradalom, és az újság ezentúl a néptanácsé...

— Ön elfelejti, hogy itt az újságírók valamennyien MDP-tagok? — vágtak a szavába.

Fábián úr arcán még széjjelebb terült a szemtelen mosoly, amikor két kezét atyaian felemelte:

— Ugyan, gyerekek. Szükségem van rátok, és kész. Magyarok vagyunk, ez most a fontos, a többit majd meglátjuk.

Ez a meglátjuk azt jelentette, hogy már másnap, október 30-án revízió alá vette, amit 24 órával korábban mondott. Most azzal állt elő:

— Gyerekek, mindenkinek színt kell vallania, — ezt követeli a forradalmi tanács.

Az egyik újságíró megszólalt:

— Én kommunista voltam és leszek.

Még hárman nyilatkoztak hasonlóan, a többiek himeltek, hámoltak. Egy kifejezetten opportunista megnyilvánulás a következő volt:

— Maradjon együtt a gárda, hiszen alapjában véve itt minden párt képviselve van.

Az ellenforradalom főszerkesztője ebből világos képet kapott a Délmagyarország gárdájának összetételéről. Aláíratott mindenkivel egy közös nyilatkozatot, hogy támogatja a kormányt, és a szegedi forradalmi tanács (ma már nagyon világos, hogy az ellenforradalom) politikáját.

Igen, a szerkesztőség tagjai — még a magukat kommunistának vallók is — teljesen elvesztették önálló ítélőképességüket. Mivel a szegedi pártbizottság egyáltalán nem törődött a lap átadása óta azzal, hogy mi történik a Délmagyarországnál, csak a Központi Vezetőség tagjainak megnyilatkozásaiból és Nagy Imre miniszterelnök beszédeiből igyekeztek tájékozódni a rettenetes eszmei és gyakorlati káoszban. Márpedig Nagy Imre szinte minden harangszóra „szózatot intézett a néphez“, amely szózatokban következetesen és határozottan leszögezte, hogy hazánkban „nemzeti forradalom“ van, nem pedig ellenforradalom. Az újságírók ha érezték is, hogy valami nincs rendben, mert milyen forradalom az, amely a Kováts József-féle fasisztákat ülteti hatalomra, még sem mertek, még sem tudtak más értékelést adni. Különösen akkor nem, amikor a távírógép a következő Nagy Imre beszédet kopogta:

„A nemzeti kormány a Magyar Dolgozók Pártja elnökségével teljes egyetértésben a nemzet életében sorsdöntő elhatározásra jutott. Az ország életének további demokratizálódása érdekében az egypártrendszer megszüntetésével a kormányzást az 1945-ben újjászületett koalíciós pártok demokratikus együttműködésének alapjaira helyezzük... Magyar testvéreim! Hazafiak, hazánk hű polgárai! Őrizzétek meg a forradalom vívmányait...!“

Még aki érezte is, hogy ez közönséges demagógia; hogy ez revizionizmus, hogy ez nyílt feladása a proletárdiktatúrának, az is elfogadta kénytelen-kelletlen, hiszen 1953 óta volt példa előtte: A legfelső vezetés nemegyszer bebizonyította, illetve ideológiailag alátámasztotta, hogy ami tegnap fehér volt a politika gyakorlatában, az ma koromfekete. Az emberek megszokták a száznyolcvanfokos politikai fordulatokat. Odafenn — úgy voltak vele —, mégis csak jobban tudják, mi a helyes, a párttagokat pedig kötelezi a pártfegyelem, nekik kötelességük végrehajtani a Központi Vezetőség határozatait, útmutatásait.

Így következett be, hogy e sorok írója is —, aki pedig október 29-ig szentül hitte, hogy ellenforradalom tobzódik az országban — dicsérő cikkecskét írt a mindenféle gyülevész népségből verbuválódott „nemzetőrségről“, egy másik cikket pedig a „nemzeti forradalomról“.

Közben úgy alakultak és szaporodtak Szegeden a különféle reakciós pártok, mint a mérgesgomba. A Kálvin téri kommunista pártházat elfoglalták az úgynevezett szociáldemokraták, akiknek az volt a legelső dolguk, (Micsoda forradalmárok!) hogy a nagy Lenin-képet leszakították a falról. A tiszaparti központi pártházból majdnem kiszorította a kommunistákat a Parasztpárt. A Kisgazdapárt alakuló ülésére pedig csupa nagypolgár és egykori kizsákmányoló röffent össze, akik nyomban rendezkedtek, osztották a város középületeit, húzták-vonták a népvagyont, ahol érték. A gyűlésen ilyen felszólalások hangzottak el:

— Én is közfunkcióban voltam, de több kárt csináltam a kommunista rendszernek, mint a Szabad Európa. Túlhajtottam az egyes rendeletek végrehajtását, ahogy csak bírtam, s ezzel dühítettem, keserítettem a népet.

Ha figyelembe vesszük, hogy azokban a napokban a demokratának álcázott ellenforradalmár, karrierista és egyéb kártevő mind egytől egyig megmutatta igazi énjét, egy pillanatig sem kételkedhetünk a fentebb említett, s ahhoz hasonló felszólalásban. Ezek a börtönbevalók voltak a sztrájk legfőbb szervezői is. Csak rossz gúnyába kellett bújniok, kisétálniok az üzemekbe és megszervezni az ott tevékenykedő horthysta katonatiszteket, nyilasokat, nagyságos asszonyokat, s máris ment a munkások nagy részének elbolondítása, mint a karikacsapás.

Egynémelyik újságíró elment „anyagot szedni“, vagy éppen orientálódni a pártok alakuló gyűléseire. Förgeteg Szilveszter például azzal kérte felvételét a Parasztpártba, hogy ő tulajdonképpen parasztgyerek, az őszeszéki Förgeteg-familiából. Mivel azonban a polgári pártok is meg szokták nézni, kiket vesznek fel soraikba, többen megkérdezték tőle:

— Melyik Förgeteg-familiából? A cséplőgépesből?

— Abból, abból — kapott a szón az újságíró, örülve annak, hogy mindjárt nagyobb volt iránta a bizalom. Azt képzelte, megbocsátották volna neki, hogy kommunista szerkesztőségben dolgozott.

Ezek voltak azok a napok, amikor öreg kommunista harcosok, régi munkásmozgalmi elvtársak lefekvés előtt szekercét tettek a párnájuk alá, minden eshetőségre készen. A honvédség helyi parancsnoka ugyanis október 30-án estefelé bejelentette, hogy „csatlakozik a néphez, s aki fegyvert akar, az rögtön menjen a Honvéd téri laktanyába“. Tizenhárom—tizennégy éves takonypócok és mindenféle dologkerülők húzkodták szanaszét a géppisztolyokat, kézigránátokat — még a nevüket sem írták fel. Ezek lövöldöztek azután a városban össze-vissza, rettegésben tartva a tisztességes embereket. Csak az ellenforradalmárok érezték jól magukat ebben a szennyes áradatban, mint ahogy a kórokozó bacillusok is a piszokban tenyésznek leginkább. Kováts József úr parancsot is adott, hogy horthysta rendőrtanácsos apját helyezzék vissza eredeti hivatalába, majd a Nemzeti Bankból felvett százezer forintot, hogy legyen némi zsebpénze, s tudjon miből reprezentálni.

(Folytatjuk.)

Nagy István

Nyomozónak adta ki magát a vasporos ember

Magánlaksértés, hatósági közeg színlelés bűntette miatt eljárás indult ellene

Bizonyára sokan ismerik Szegeden Grégász Tibort, aki a Marx téri piacon vasport árult. Ez a sánta férfi március 8-án este jó vásárt csinált Kisteleken. Aztán hazajött Szegedre és taxin, konflison járkált a Halászcsárdába, az Alföldi Étterembe, a Hungáriába. Vendéglőjárás közben összetalálkozott Hegedűs Mihály Kígyó utcai lakossal és Cs. Istvánnal, akikkel együtt mulatozott záróráig a kis Hungáriában. Persze 11 órakor még nem akartak lefeküdni, kerestek tehát egy helyet, ahol tovább lehet italozni. Eljutottak az Ősz utcába Cs. István ismerőséhez, ahol egy idősebb asszony nagy könyörgésre egy liter bort adott nekik.

Időközben Cs. István eltávozott, Hegedűs Mihály pedig elaludt a széken. Grégász Tibor elkezdett hetvenkedni az öregasszonnyal, budapesti nyomozó századosnak adta ki magát és többször nyúlt a belsőzsebébe, mondván, hogy ott pisztolya van és agyonlövi az asszonyt, ha nem ad neki italt. Később erőszakoskodni kezdett a lakásban tartózkodó fiatalasszonnyal és amikor a zajongásra az albérlő figyelmeztette a kötekedő férfit, akkor Grégász ismét fegyverrel fenyegetőzött. Később az albérlő el akart menni munkába, de a vasporos ember nem engedte el. Reggel hat óra felé mégis sikerült az albérlőnek eltávoznia és telefonon értesítette az esetről a rendőrséget. Amikor a hatósági közegek kiszálltak a helyszínre, a sánta ember meg akart lógni, de nem sikerült neki: elfogták az udvarban és magánlaksértés, hatósági közeg színlelés bűntette miatt őrizetbe vették és eljárást indítottak ellene.

— A Móra Ferenc Művelődési Otthon Vezetősége április 1-én hétfő, csütörtöki napokon délután 5-től fél 8 óráig új tánctanfolyamot indít. Ugy a tanuló, mint a dolgozó ifjúságot szeretettel várja az Otthon vezetősége.

Ugyancsak minden vasárnap délután rendszeresen 4-től fél 8 óráig társas össztáncot tartunk, hangulatos ifjúsági zenekar szolgáltatja a szórakozó fiatalságnak a legújabb tánczenét.

Beszélgetés egy „eltűnt“ szegedi művésszel

Balázs G. Árpád neves szegedi grafikus- és festőművész hónapokkal ezelőtti „eltűnéséről“ regéket költöttek a „provinciai“ művészkörökben. A valóság pedig az, hogy a szóban forgó művész októberben szabályos útlevéllel utazott Jugoszláviába. A napokban riporttéma keresés közben a véletlen összehozott az „eltűnt“ művésszel, aki nemrégiben tért haza széles e „provinciába“, az elhagyhatatlan tiszaparti városba, Szegedre.

— Meséljen, Árpád bácsi, meséljen, vagy én találok ki valami szépet! — rontok neki üdvözlésképpen, a Móra Ferenc Múzeum képtárának ajtajában.

— Csak semmi költést, nehogy a felhőkbe burkoljon, mikor én a valóság talaján állok — tiltakozik, s közben megered a nyelve, mert hogyis tudná jugoszláviai élményeit véka alá rejteni. Ám, nehogy kérkedésnek tűnjék az ő szájába adva a szó, inkább én számolok be többhónapos útjáról úgy, ahogy elbeszélését dióhéjba összeraktam.

A szabadkai városi képtár nagyszabású grafikai kiállítást rendezett januárban Balázs G. Árpád régebbi és újabb műveiből. Különösen nagy feltűnést és sikert keltettek monotypiái. A kiállítás sikerét mi sem bizonyítja jobban: a látogatók több mint 200 ezer dinár — magyar pénzre átszámítva körülbelül 20 ezer forint — értékben vásároltak a kiállított művekből.

Jugoszláviai tartózkodása alatt több ott festett portréval, s egy nagyobb olajfestménnyel rukkolt ki Balázs G. Árpád. A nagyobb olajfestmény, az „Orvos gyermekeket vizsgál“ című munkája a szabadkai Vöröskereszt a városi központi orvosi rendelőintézet részére megvásárolta a művésztől. A Szabadkán megjelenő „7 nap“ című magyar nyelvű újságnak pedig igen sokat rajzolt.

Kiállításáról művészek és kritikusok egyaránt jó véleménnyel voltak. A szerb és magyar nyelvű lapok — újvidékiek és belgrádiak is — hosszasan és szépen méltatták a jónevű művész biztos ceruza- és ecsetkezelését. Herczeg János jugoszláviai magyar író, a Híd című irodalmi lap szerkesztője az újvidéki rádió magyar adásaiban többször méltatta a Balázs műveiből rendezett kiállítás gazdagságát és sokszínűségét.

S végezetül hadd mondjuk el azt is, hogy a Jugoszláv Képzőművészek Egyesülete ez év őszére meghívta a Szegedre származott művészt, hogy a szabadkaihoz hasonlóan Belgrádban is rendezze meg kiállítását. Ennyi siker hallatára mi is csak gratulálhatunk Balázs G. Árpádnak, s előre is sok sikert kívánunk őszi belgrádi kiállításához.

(lődi)

A Magyar Vöröskereszt-delegáció eredményes külföldi tárgyalásai

A Magyar Vöröskereszt-delegáció a napokban érkezett haza több mint egyhetes külföldi útjáról. Dr. Killner György főorvos, a küldöttség vezetője elmondotta, hogy a küldöttség Bécsben, Genfben és Párizsban folytatott tárgyalásokat. Sikerült elérniök, hogy az eddigi élelmiszersegélyt — mivel a magyar élelmezésügyi helyzet már kielégítő — egy hosszabb lejáratú orvosi és általános felszerelési akcióra változtassák át. Erre az akcióra a Nemzetközi Vöröskereszt Bizottság máris egymillióháromszázezer svájci frankot biztosított kórházi felszerelések, laboratóriumi gépek, röntgenfilmek, gyógyszeralapanyagok, valamint itthon nem gyártott gyógyszerek formájában.

9 db négytalálatos szelvény a lottó harmadik heti fordulóján

A lottó harmadik heti fordulójára egymillió 967 818 szelvény érkezett a sportfogadási és lottó igazgatósághoz. 5 találatos szelvény nem volt. 9 négytalálatos, 987 3 találatos és 30 553 2 találatos szelvény van. A 4 találatos szelvények találatszámai 963 ezer 980 forintot, a háromtalálatosoké 748 forintot, míg a 2 találatosoké 24 forintot nyertek. A négytalálatos szelvényszámok a következők: 153 174, 181 590, 262 615, 1 181 546, 1 378 458, 1 708 931, 1 634 485, 1 056 966, 1 134 027.

Szaküzletekben vásárolja
DONGÓ segédmotort
Gyors, olcsó, megbízható.